

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๓/(คก๑.๑)/ ๔๙

คณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมาย
และร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี
คณะที่ ๑ ทำเนียบรัฐบาล
กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ มกราคม ๒๕๔๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสุวรรณภูมิมหานคร พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๕๒
ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสุวรรณภูมิมหานคร พ.ศ.
ของคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี
คณะที่ ๑

ตามที่ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติสุวรรณภูมิมหานคร พ.ศ. ไปเพื่อคณะกรรมการ
ตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑ ตรวจสอบ นั้น

คณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี
คณะที่ ๑ ได้ตรวจสอบพิจารณาแล้ว มีความเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

๑. การบริหารงานของสุวรรณภูมิมหานครแบ่งเป็น ๒ ระยะ

ระยะแรก เป็นการบริหารโดยคณะกรรมการซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน
ประกอบด้วยกรรมการส่วนใหญ่เป็นรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง และอธิบดีกรมต่างๆ มีลักษณะการบริหาร
เป็นพิเศษแตกต่างจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไป โดยบัญญัติถึงการบริหารในระยะนี้ไว้ตอนท้าย
ในส่วนที่เป็นบทเฉพาะกาล ซึ่งมีอยู่หลายมาตราตั้งแต่ มาตรา ๗๔ ถึง ๑๑๒

ส่วนการบริหารในระยะที่สอง ซึ่งเป็นการบริหารทำนองการบริหารขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น กลับบัญญัติไว้ในตอนต้น จึงต้องมีบทเฉพาะกาลมิให้นำบทบัญญัติในตอนต้น
เกือบทุกมาตรา รวม ๕๐ มาตรา มาใช้บังคับเป็นเวลา ๔ - ๘ ปี อันเป็นการแตกต่างจากบทเฉพาะกาล
โดยทั่วไป ซึ่งมักจะมีเพียงไม่กี่มาตราและให้มีผลชั่วคราวระยะเวลาสั้นๆ ซึ่งเป็นการเชื่อมต่อระหว่างกฎหมาย
เก่าและกฎหมายใหม่

/ ร่าง ...

ร่างพระราชบัญญัตินี้อาจเรียงบทมาตราเสียใหม่ตามลำดับเวลาของการบังคับใช้กฎหมาย โดยนำส่วนที่เป็นบทเฉพาะกาลมาบัญญัติในตอนต้น ซึ่งอาจทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น หากจะเทียบกับบุคคลธรรมดาที่เหมือนกับในระยะแรกที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ กฎหมายกำหนด ให้อยู่ภายใต้ปกครองของผู้ปกครอง เมื่อบุคคลนั้นบรรลุนิติภาวะแล้วก็ให้ปกครองตนเองได้

๒. เพื่อให้การบริหารงานของสุวรรณภูมิ ๒ ระยะ มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน ควรมีบทบัญญัติให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจการและโครงการต่างๆ ตลอดจนการบริหารงานของสุวรรณภูมิมหานครตั้งแต่ในระยะแรก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณะกรรมการบริหารในระยะแรกตามมาตรา ๗๘ อาจให้ผู้แทนฝ่ายประชาชนเข้ามาร่วมเป็นกรรมการมากขึ้น

๓. มีบทบัญญัติรองรับให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระหรือจนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่ แต่ยังไม่มีความชัดเจนในส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน อัยการ และศาล เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่ อนึ่ง อำนาจในการเปรียบเทียบปรับตามมาตรา ๕๐ ควรจะมีความเชื่อมโยงกับทางฝ่ายอัยการ อย่างไร หรือไม่

ในคราวประชุมคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติ คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสุวรรณภูมิมหานคร พ.ศ. เสร็จแล้ว มีมติเห็นควรให้นำร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ พร้อมความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามข้อ ๑ - ๓ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ท. สม

(นายโสภณ รัตนกร)

ประธานกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติ
ที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ - ๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘(a103/C/u)

รายงานผลการพิจารณา
ของคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสุวรรณภูมิมหานคร พ.ศ.

หน่วยงานที่เสนอเรื่อง กระทรวงมหาดไทย

๑. สารสำคัญ

กำหนดให้มีการจัดตั้งสุวรรณภูมิมหานครเป็นนิติบุคคลที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นจังหวัด เพื่อบริหารพัฒนาจัดการพื้นที่ในด้านเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม และระบบสาธารณสุขโรค สาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศให้ทั่วถึงในบริเวณโดยรอบท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

๒. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓. การตรวจสอบมติคณะรัฐมนตรี

ตามเอกสารแนบท้าย

๔. การตรวจพิจารณา

๔.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ของกระทรวงมหาดไทย สืบเนื่องมาจากรัฐบาลได้ดำเนินการพัฒนาพื้นที่โดยรอบท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและก่อสร้างท่าอากาศยานสุวรรณภูมิขึ้น ในท้องที่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นเมืองศูนย์กลางการบิน การขนส่ง การประกอบธุรกิจ การจ้างงานและการประชุม ซึ่งตามแผนการพัฒนาจะมีการก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ระบบขนส่ง การคมนาคม ทำให้มีโรงงานอุตสาหกรรม ธุรกิจ การพาณิชย์ ที่อยู่อาศัย เกิดขึ้นภายในรัศมี ๑๐ กิโลเมตร บริเวณโดยรอบท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ มีการจ้างงานในธุรกิจเกี่ยวกับกิจการบิน และมีการเคลื่อนย้ายของประชากรตามมา จึงมีความจำเป็นต้องมีการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบการจราจรขนส่ง การระบายน้ำ การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเดียวกันทั้งพื้นที่ มีการวางมาตรการการควบคุมความปลอดภัยทางการบินที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในบริเวณโดยรอบท่าอากาศยานสุวรรณภูมิหลายแห่ง และเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็ก มีข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากร ไม่สามารถรองรับปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากการพัฒนาดังกล่าวได้ รวมทั้งไม่สามารถสนับสนุนให้บริเวณโดยรอบ

/ท่าอากาศ ...

ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเป็นเมืองศูนย์กลางทางการบินตามวัตถุประสงค์ได้ กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นควรให้มีการจัดตั้งสุวรรณภูมิมหานครเป็นนิติบุคคลที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นจังหวัด เพื่อบริหารจัดการและพัฒนาพื้นที่ในเขตสุวรรณภูมิมหานครให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ มาเพื่อดำเนินการ

๔.๒ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๒.๑ กำหนดให้มีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ใช้ชื่อว่า “สุวรรณภูมิมหานคร”

๔.๒.๒ พื้นที่ของสุวรรณภูมิมหานคร (ร่างมาตรา ๖)

รวมเนื้อที่บางส่วนของกรุงเทพมหานครและจังหวัดสมุทรปราการ จัดตั้งเป็นสุวรรณภูมิมหานคร จำนวนเนื้อที่ ๕๒๑.๗๘๙ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓๒๖,๑๑๘.๑๒๕ ไร่ แบ่งออกเป็น

- พื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย เขตลาดกระบัง และเขตประเวศ เต็มทั้งจำนวน จำนวนเนื้อที่ ๑๗๖.๓๔๙ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๑๐,๒๑๘.๑๒๕ ไร่

- พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย พื้นที่ของอำเภอบางพลี และกิ่งอำเภอบางเสาธง เต็มทั้งจำนวน จำนวนเนื้อที่ ๓๔๕.๔๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒๑๕,๙๐๐ ไร่

๔.๒.๓ การบริหารงานของสุวรรณภูมิมหานคร แบ่งเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

๔.๒.๓.๑ ระยะแรก กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาล โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) กำหนดให้สุวรรณภูมิมหานคร มีฐานะเป็นจังหวัด (ร่างมาตรา ๗๗)

(๒) กำหนดอำนาจหน้าที่ของสุวรรณภูมิมหานคร ให้สามารถตอบสนองการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยกำหนดให้สุวรรณภูมิมหานครบริหารงาน โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาพื้นที่ในด้านเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม และระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศให้ทั่วถึง ซึ่งเป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่ที่แตกต่างจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบปกติโดยทั่วไป และได้รวมอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบมาเป็นอำนาจหน้าที่ของสุวรรณภูมิมหานคร (ร่างมาตรา ๔๒)

(๓) โครงสร้างของสุวรรณภูมิมหานคร

(๓.๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารสุวรรณภูมิมหานคร จำนวน ๓๐ คน ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๒๐ คน

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานฯ แต่งตั้ง จำนวน ๕ คน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประธานฯ แต่งตั้ง จำนวน ๔ คน โดยมีระยะเวลาการบริหาร ๔ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ กรณีมีความจำเป็นคณะรัฐมนตรีมีอำนาจขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกิน ๔ ปี (ร่างมาตรา ๗๘ และ ร่างมาตรา ๑๐๒)

(๓.๒) ให้สุวรรณภูมิมหานครมี

ผู้ว่าสุวรรณภูมิมหานคร คนหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการบริหารสุวรรณภูมิมหานครแต่งตั้ง (ร่างมาตรา ๘๖)

(๔) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

สุวรรณภูมิมหานคร มีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญคือ กำหนดนโยบาย กำหนดมาตรฐานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อนุมัติแผนงาน โครงการ งบประมาณ กำหนดระเบียบการบริหารงานของสุวรรณภูมิมหานคร และกำกับดูแลการบริหารงานของสุวรรณภูมิมหานคร (ร่างมาตรา ๘๒)

(๕) กำหนดให้การคลัง การงบประมาณ การเงิน

การพัสดุ การตรวจสอบภายใน การจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สิน การวางแผนพัฒนา ฯลฯ ให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เทศบาลนครปฏิบัติ หรือตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๘๓)

(๖) กำหนดให้ผู้ว่าสุวรรณภูมิมหานครมี

อำนาจหน้าที่บริหารงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง บริหารงานตามอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด บูรณาการแผนของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่งตั้งรองผู้ว่าสุวรรณภูมิมหานครโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารสุวรรณภูมิมหานคร บริหารงานบุคคลของสุวรรณภูมิมหานคร วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของสุวรรณภูมิมหานคร กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ (ร่างมาตรา ๙๐ - ๙๑ และร่างมาตรา ๒๖)

(๗) กำหนดให้สุวรรณภูมิมีรายได้ จากเงินที่รัฐบาล

จ่ายให้เป็นทุนประเดิม เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินอุดหนุนจากภาครัฐ หรือเอกชน รายได้จากการลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลอื่นหรือกิจการพาณิชย์ (ร่างมาตรา ๙๒)

(๘) กำหนดให้มีการจัดตั้งเขตลาดกระบังและ

เขตประเวศเป็นเทศบาลนครลาดกระบัง และเทศบาลนครประเวศเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยให้นำกฎหมายว่าด้วยเทศบาลมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ และให้อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยเทศบาลเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าสุวรรณภูมิมหานคร รวมทั้งกำหนดสถานภาพสมาชิกสภาเขตลาดกระบังและสมาชิกสภาเขตประเวศ เป็นสมาชิกสภาเทศบาลนครลาดกระบัง และสมาชิกสภาเทศบาลนครประเวศที่จัดตั้งขึ้นใหม่ โดยให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครลาดกระบัง และสมาชิกสภาเทศบาลนครประเวศ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๙๕)

(๙) กำหนดให้กรุงเทพมหานครโอนอำนาจหน้าที่ภารกิจในการจัดการสาธารณะที่ดำเนินการในเขตลาดกระบังและเขตประเวศ ตลอดจนบรรดาทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ สิทธิเรียกร้อง เงินงบประมาณ และเงินอุดหนุน ไปเป็นของเทศบาลนครลาดกระบังและเทศบาลนครประเวศ รวมทั้งให้โอนข้าราชการและลูกจ้างกรุงเทพมหานครของเขตลาดกระบังและเขตประเวศมาเป็นพนักงานเทศบาลนครลาดกระบังและเทศบาลนครประเวศ ทั้งนี้ ให้เป็นไปโดยความสมัครใจ (ร่างมาตรา ๙๗)

(๑๐) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการสิ้นสุดอำนาจหน้าที่ในเขตสุวรรณภูมิมหานคร และให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ สิทธิเรียกร้อง เงินงบประมาณ และเงินอุดหนุน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเฉพาะในเขตสุวรรณภูมิมหานคร ไปเป็นของสุวรรณภูมิมหานคร (ร่างมาตรา ๙๘)

(๑๑) กำหนดให้รายได้ที่กฎหมายกำหนดให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและกรุงเทพมหานคร เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตสุวรรณภูมิมหานคร โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมียานาจและหน้าที่จัดเก็บ และจัดสรรให้สุวรรณภูมิมหานครตามมาตรา ๙๒ (๓) (ร่างมาตรา ๙๙)

(๑๒) กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในเขตสุวรรณภูมิมหานครต้องให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุนกับสุวรรณภูมิมหานครในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ (ร่างมาตรา ๑๐๐)

(๑๓) ให้ส่วนราชการที่เป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคโอนอำนาจหน้าที่ ภารกิจในการจัดบริการสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบ ที่ดำเนินการในเขตสุวรรณภูมิมหานคร ตลอดจนบรรดาทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ สิทธิเรียกร้อง เงินงบประมาณ เงินอุดหนุน และข้าราชการ ลูกจ้าง ไปเป็นของสุวรรณภูมิมหานคร และให้จัดตั้งอำเภอบางพลีและกิ่งอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นเขตบางพลี และเขตบางเสาธง ตามลำดับ โดยให้ขึ้นตรงกับสุวรรณภูมิมหานคร (ร่างมาตรา ๑๐๓)

(๑๔) กำหนดสถานภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ของจังหวัดสมุทรปราการ และกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตเลือกตั้ง อำเภอบางพลี และกิ่งอำเภอบางเสาธง และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ในเขตลาดกระบัง และเขตประเวศ (ร่างมาตรา ๑๐๔ ร่างมาตรา ๑๐๕ และร่างมาตรา ๑๐๖)

(๑๕) กำหนดให้มีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันในเขตสุวรรณภูมิมหานคร (ร่างมาตรา ๑๐๗)

(๑๖) กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีอยู่หลายหน่วยงานในเขตสุวรรณภูมิมหานครสิ้นสภาพไป และให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ สิทธิเรียกร้อง เงินงบประมาณ เงินอุดหนุน และพนักงาน ลูกจ้าง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังกล่าวไปเป็นของสุวรรณภูมิมหานคร (ร่างมาตรา ๑๐๘)

๔.๒.๓.๒ ระยะต่อไป เมื่อเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบพิเศษ มีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) กำหนดให้แบ่งพื้นที่การบริหารสุวรรณภูมิ มหานครเป็นเขต และแขวง (ร่างมาตรา ๙)

(๒) กำหนดให้การบริหารสุวรรณภูมิมหานคร ประกอบด้วยสภาสุวรรณภูมิมหานคร นายกสุวรรณภูมิมหานคร และสภาที่ปรึกษา โดยมีองค์ประกอบ คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่เป็นไปตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๑ - ร่างมาตรา ๓๗)

(๓) ให้นายกสุวรรณภูมิมหานครควบคุม และรับผิดชอบในการบริหารราชการของสุวรรณภูมิมหานครตามกฎหมาย และเป็นผู้บังคับบัญชา ข้าราชการสุวรรณภูมิมหานครและพนักงานจ้างของสุวรรณภูมิมหานคร และให้มีปลัดสุวรรณภูมิ มหานครคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและพนักงานจ้างของสุวรรณภูมิมหานคร รองจาก นายกสุวรรณภูมิมหานคร โดยรับผิดชอบดูแลราชการประจำของสุวรรณภูมิมหานครให้เป็นไปตาม นโยบายหรือตามที่นายกสุวรรณภูมิมหานครมอบหมาย (ร่างมาตรา ๓๘)

(๔) ให้มีคณะกรรมการข้าราชการสุวรรณภูมิ มหานครคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ส.” เป็นองค์กรบริหารงานบุคคลของสุวรรณภูมิมหานคร โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการ วิธีการคัดเลือก คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรง ตำแหน่ง ตลอดจนอัตราค่าตอบแทนของกรรมการและอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามที่พระราชกฤษฎีกา กำหนด และให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๓๙)

(๕) ให้สุวรรณภูมิมหานครบริหารงานเพื่อ พัฒนาพื้นที่ในด้านเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม และระบบสาธารณสุข สาธารณูปโภค สาธารณูปโภคตลอดทั้ง โครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ ให้ทั่วถึงโดยให้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเขตสุวรรณภูมิมหานคร ตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๔๒)

(๖) กำหนดให้สุวรรณภูมิมหานครมีอำนาจ ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๔๕)

(๗) กำหนดที่มาของรายได้และรายรับ สุวรรณภูมิมหานคร (ร่างมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘)

(๘) ให้รัฐจัดสรรภาษีและอากรที่รัฐจัดเก็บได้ในพื้นที่สุวรรณภูมิมหานครในแต่ละปี นอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๗ ให้แก่สุวรรณภูมิมหานคร ในจำนวนที่เหมาะสมตามความจำเป็น เพื่อให้สุวรรณภูมิมหานครสามารถจัดทำบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ร่างมาตรา ๔๙)

(๙) กำหนดวิธีการบริหารงบประมาณของสุวรรณภูมิมหานคร (ร่างมาตรา ๕๔ ถึงร่างมาตรา ๕๙)

(๑๐) กำหนดให้เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินค่าตอบแทน ค่าเบี้ยประชุม และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น ของนายกสุวรรณภูมิมหานคร รองนายกสุวรรณภูมิมหานคร ประธานสภาสุวรรณภูมิมหานคร รองประธานสภาสุวรรณภูมิมหานคร ประธานสภาที่ปรึกษา สมาชิกสภาที่ปรึกษา เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบกระทรวงมหาดไทย (ร่างมาตรา ๖๐)

(๑๑) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติราชการของสุวรรณภูมิมหานครให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ (ร่างมาตรา ๖๑ ถึงร่างมาตรา ๖๔)

(๑๒) กำหนดให้สุวรรณภูมิมหานครต้องส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรมตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๖๕)

(๑๓) กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างรัฐบาลกับสุวรรณภูมิมหานคร และระหว่างสุวรรณภูมิมหานครกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ (ร่างมาตรา ๖๖ ถึงร่างมาตรา ๗๓)

๔.๓ ตรวจสอบความสอดคล้องกับหลักการของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการทำงานด้วยการให้มีสิทธิถอดถอนสมาชิกสภาสุวรรณภูมิมหานคร และนายกสุวรรณภูมิมหานคร ได้หากเห็นว่าประพฤติตนในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยหรือกระทำการอันเสื่อมเสียประโยชน์ของสุวรรณภูมิมหานคร ฯ ซึ่งการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสุวรรณภูมิมหานครต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนมีการกำหนดวิธีการหลักเกณฑ์ การติดตาม และการประเมินผลการปฏิบัติงานของสุวรรณภูมิมหานคร เพื่อให้มีการปฏิบัติงานที่ดีและมีมาตรฐาน รวมทั้งกำหนดให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน สิทธิในการเสนอความคิดเห็นต่อการดำเนินการที่มีผลกระทบต่อประชาชนในด้านต่าง ๆ

๔.๔ ตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมายว่าเป็นการสร้างภาระให้แก่ฝ่ายนิติบัญญัติหรือแก่คณะรัฐมนตรีโดยไม่จำเป็นหรือสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีหรือไม่ เห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามนโยบายพิเศษของรัฐบาล

๔.๕ ตรวจสอบความสอดคล้องกับกรอบนโยบายการพัฒนากฎหมาย ๓ หลักการ ๑๕ แนวทาง ตรวจสอบแล้ว เห็นว่าสอดคล้องกับหลักการที่ ๒ คือการพัฒนากฎหมายตามนโยบายพิเศษของรัฐบาล และแนวทางที่ ๒ คือการจัดให้มีกฎหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขัน ซึ่งอยู่ในกรอบนโยบายการพัฒนากฎหมาย

๔.๖ ตรวจสอบความสอดคล้องกับแผนนิติบัญญัติและแผนพัฒนากฎหมาย ตรวจสอบแล้ว เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้อยู่ในแผนพัฒนากฎหมายของกระทรวงมหาดไทย และแผนพัฒนากฎหมายแห่งชาติ

๕. ข้อเท็จจริง

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสุวรรณภูมิมหานคร พ.ศ. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยชี้แจงว่า

๕.๑ ในการดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติสุวรรณภูมิมหานคร พ.ศ. นั้น กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาถึงหลักการปกครองท้องถิ่นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวดการปกครองท้องถิ่น ประกอบกับได้นำรูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษกรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๔ มาเป็นต้นแบบในการดำเนินการยกร่าง โดยพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสียของการปกครองท้องถิ่นรูปแบบดังกล่าว และปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

๕.๒ ร่างพระราชบัญญัติสุวรรณภูมิมหานคร พ.ศ. มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษขึ้น โดยให้องค์กรดังกล่าวมีความเข้มแข็ง มีอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน ครอบคลุมทุกด้าน และมีรายได้เพียงพอต่อการพัฒนาพื้นที่รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้บริเวณโดยรอบท่าอากาศยานสุวรรณภูมิมหานครเป็นเมืองศูนย์กลางการบิน การขนส่ง การประกอบธุรกิจ การจ้างงานฯ เพื่อให้การบริหารจัดการและพัฒนาพื้นที่ในเขตดังกล่าวเป็นไปอย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ โดยกำหนดสาระสำคัญคือ แบ่งการปกครองสุวรรณภูมิมหานครออกเป็น ๒ ระยะ ได้แก่

ระยะที่หนึ่ง ให้การบริหารจัดการและการพัฒนาพื้นที่ในบริเวณโดยรอบท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเป็นไปตามบทเฉพาะกาลร่างมาตรา ๗๔ - ร่างมาตรา ๑๑๒ โดยให้มีการปกครองในรูปแบบคณะกรรมการบริหารสุวรรณภูมิมหานคร ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ภายในเขตพื้นที่สุวรรณภูมิมหานครจะยังคงอยู่ แต่ส่วนราชการที่อยู่ในสังกัดราชการส่วนภูมิภาคจะถูกยุบเลิกไปทั้งหมด

ระยะต่อไป เมื่อสุวรรณภูมิมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษแล้ว ให้มีรูปแบบการปกครองตนเองอย่างสมบูรณ์ ตามร่างมาตรา ๑ - ร่างมาตรา ๗๓

๕.๓ ร่างกฎหมายฉบับนี้แบ่งการปกครองตนเองของสุวรรณภูมิมหานครออกเป็น ๒ ระยะดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น จึงได้บัญญัติถึงการปกครองตนเองรูปแบบหลัก คือ รูปแบบการปกครองตนเองอย่างสมบูรณ์ของสุวรรณภูมิมหานครตามร่างมาตรา ๑ - ร่างมาตรา ๗๓ ไว้ในลำดับแรก แล้วจึงบัญญัติรูปแบบการปกครองโดยคณะกรรมการบริหารสุวรรณภูมิมหานคร ซึ่งเป็นเรื่องที่มีระยะเวลาการบังคับใช้จำกัดไว้ในบทเฉพาะกาล ทั้งนี้ รูปแบบการตรากฎหมายในลักษณะดังกล่าวได้ปรากฏในกฎหมายฉบับอื่นๆ ด้วย ได้แก่ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

๕.๔ การกำหนดให้สุวรรณภูมิมหานครมีฐานะเป็นจังหวัด ตามความในร่างมาตรา ๗๗ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับสถานะความเป็นจังหวัด เช่น การแบ่งเขตเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง เป็นต้น

๖. คณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี
คณะที่ ๑ ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

๖.๑ การบริหารงานของสุวรรณภูมิมหานครแบ่งเป็น ๒ ระยะ

ระยะแรก เป็นการบริหารโดยคณะกรรมการซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ประกอบด้วยกรรมการส่วนใหญ่เป็นรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง และอธิบดีกรมต่างๆ มีลักษณะการบริหารเป็นพิเศษแตกต่างจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไป โดยบัญญัติถึงการบริหารในระยะนี้ไว้ตอนท้ายในส่วนที่เป็นบทเฉพาะกาล ซึ่งมีอยู่หลายมาตราตั้งแต่ มาตรา ๗๔ ถึง ๑๑๒

ส่วนการบริหารในระยะที่สอง ซึ่งเป็นการบริหารทำนองการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลับบัญญัติไว้ในตอนต้น จึงต้องมีบทเฉพาะกาลมิให้นำบทบัญญัติในตอนต้นเกือบทุกมาตรา รวม ๕๐ มาตรา มาใช้บังคับเป็นเวลา ๔ - ๘ ปี อันเป็นการแตกต่างจากบทเฉพาะกาลโดยทั่วไป ซึ่งมักจะมีเพียงไม่กี่มาตราและให้มีผลชั่วคราวระยะเวลาสั้นๆ ซึ่งเป็นการเชื่อมต่อระหว่างกฎหมายเก่าและกฎหมายใหม่

ร่างพระราชบัญญัตินี้อาจเรียงบทมาตราเสียใหม่ตามลำดับเวลาของการบังคับใช้กฎหมาย โดยนำส่วนที่เป็นบทเฉพาะกาลมาบัญญัติในตอนต้น ซึ่งอาจทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น หากจะเทียบกับบุคคลธรรมดาที่เหมือนกับในระยะแรกที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ กฎหมายกำหนดให้อยู่ภายใต้ปกครองของผู้ปกครอง เมื่อบุคคลนั้นบรรลุนิติภาวะแล้วก็ให้ปกครองตนเองได้

๖.๒ เพื่อให้การบริหารงานของสุวรรณภูมิ ๒ ระยะ มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน ควรมีบทบัญญัติให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจการและโครงการต่างๆ ตลอดจนการบริหารงานของสุวรรณภูมิมหานครตั้งแต่ในระยะแรก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณะกรรมการบริหารในระยะแรกตามมาตรา ๗๘ อาจให้ผู้แทนฝ่ายประชาชนเข้ามาร่วมเป็นกรรมการมากขึ้น

๖.๓ มีบทบัญญัติรองรับให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระหรือจนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่ แต่ยังไม่มีความชัดเจนในส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน อัยการ และศาล เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่ อนึ่ง อำนาจในการเปรียบเทียบปรับตามมาตรา ๔๐ ควรจะมีความเชื่อมโยงกับทางฝ่ายอัยการ อย่างไร หรือไม่

๗. มติที่ประชุมฯ

ในคราวประชุมคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๙ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๙ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว มีมติเห็นควรให้นำร่างพระราชบัญญัติสุวรรณภูมิมหานคร พ.ศ. ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และความเห็นพร้อมข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามข้อ ๖ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป